

mig, at Stiftsøvrigheden for Sjællands Stift, særlig Biskoppen, maa blive for overbebyrdet af at skulle deltage i et Overtilsyn, der strækker sig over hele dette store Stift. Dette Spørgsmaal har jo ligget for mange Gange. Jeg begriber ikke, hvorfor det skal være saa uløseligt. At det vil kræve nogle Udgifter, er jo klart, og om end jeg mener, at man altid skal tage Hensyn til Udgifterne og deres Størrelse, synes jeg dog, det er for urimeligt at opretholde en Ordning med en enkelt Biskop for hele det store Sjællands Stift. Vi møder jo Spørgsmaalet her, hvor Talen er om at opretholde dette Overtilsyn og forny det ved det her foreliggende Lovforslag, saa jeg vil henstille, at det bliver paa ny taget op, og at Sjællands Stift maa blive delt paa en saadan Maade, at de enkelte Stifters Størrelse bliver noget rimeligere, end de for Tiden er.

En af de Paragraffer, der har fremkaldt en Del Udtalelser saavel fra den ærede Ordfører for Venstre (Moltesen) som fra det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg), er § 7 i Lovforslaget om Kirkers Bestyrelse, om Udlejning af Stolestader. Jeg er ikke ganske enig med den ærede Ordfører i den Henseende. Jeg ser ikke noget særlig afskrækkende i at opretholde Betalingen for Benyttelse af Stolestader. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds har Ret, naar han siger, at naar den Indtægt, Kirkerne nu har ved Betaling for Stolestader, falder bort, er det de rige Kirker, der opgiver en Indtægt, som skal erstattes paa anden Vis, og denne Erstatning skal saa kræves ogsaa fra dem, der har mindre Evne til at betale. Hvad er det, der sker ved en kortvarig Lukning af Stolestaderne under Højmessens om Søndagen? Det er kun dette, at de enkelte Sognebeboere, som har ydet en aarlig Betaling for Benyttelsen af Stolestaderne, yder denne Betaling for, at Siddepladsen kan være sikret dem i et kort Tidsrum. Ved Begyndelsen af Afsyngelsen af den Salme, der gaar umiddelbart forud for Prædikenen, bliver alle Stolestader, saa vidt jeg ved, i alle københavnske Kirker lukkede op for alle og enhver, og under Afsyngelsen af denne Salme bliver de besatte af dem, der ikke har faaet Siddeplads. Disse har altsaa maattet staa op de faa Øjeblikke, der er forløbne fra de er komne ind i Kirken, indtil den af mig nævnte Salme paabegyndes. Dog maa ikke alle staa op; jeg har ikke saa sjældent været Vidne til, at naar der er kommet en ældre Dame ind, som ikke har kunnet holde ud

at blive staaende op, lukker de, der har faaet Plads i den tilstødende Stol, op og giver den paagældende Dame Plads; dette sker endogsaa efter en ret stor Maalestok. Jeg ser derfor ikke noget saa farligt i den gamle Ordning, og det er jo rigtigt, at det er dem, der har Raad til at betale for et Stolestade, der lejer Stolestaderne. Jeg vil navnlig rette et bestemt Spørgsmaal til Ministeren om, hvorledes det vil gaa med Vartov Kirke, hvis denne Paragraf gennemføres. Vartov Kirke er i Virkeligheden Lejer hos Københavns Magistrat — ja, jeg ved ikke, om „Lejer“ er det rigtige Udtryk, men den Menighed, der benytter Kirken, betaler et Beløb til Københavns Magistrat for Benyttelsen, og dette Beløb indkommer, om ikke helt saa delvis, ved Udlejning af Stolestader. Naar dette nu bliver forbudt, opstaar det Spørgsmaal, om Københavns Magistrat vedblivende vil stille Vartov Kirke til Raadighed for denne Menighed, som er en af de mest betydelige Menigheder i Danmark i kirkehistorisk Henseende, uden denne Betaling, og hvis Magistraten ikke vil det, hvorfra skal saa denne Menighed faa Pengene til at yde Københavns Magistrat den Betaling for Kirkens Benyttelse, som hidtil er ydet? Jeg tror, det er rigtigt, at dette ganske specielle Spørgsmaal bliver Genstand for noget nærmere Overvejelse, og jeg har derfor ikke villet undlade at nævne det, da jeg er en Del kendt med de paagældende Forhold.

Jeg deler i øvrigt den Betragtning — det vil jeg ikke undlade at sige —, som er gjort gældende af alle, der har haft Ordet, at disse Lovforslag er saa omhyggeligt forberedte, og at der er saa stor Trang til deres Gennemførelse, at det bedste Arbejde for Spørgsmaalenes Løsning ikke er for godt.

Johan Knudsen: Hvis Lovforslaget om Syn over Kirker og Kirkegaarde bliver gennemført, hvilket jeg vil ønske, da jeg betragter dette Lovforslag som i alt væsentligt særdeles godt, vil det unægteligt for Fremtiden blive en daarlig Forretning at være Kirkeeejer; men det er jo heller ikke Meningen, at Kirkerne skal ejes af private. Venstres ærede Ordfører (Moltesen), hvis Omtale af Lovforslaget var saa udførlig og saa interessant, kan jeg i alt væsentligt slutte mig til, men det ærede Medlem kom med en enkelt Sætning, som jeg maa tage Afstand fra. Hvis jeg hørte ret, sagde det ærede Medlem, at Kirkeeejerne havde profiteret nok ved Tiendeloven. Det tror jeg absolut ikke er rigtigt. Tiendeyderne